

De SBOH waarschuwt voor ernstig tekort aan artsen buiten het ziekenhuis

Lagere instroom vervolgoopleidingen vraagt om gezamenlijke aanpak

Utrecht 29 september 2022 – Een ernstig tekort aan artsen buiten het ziekenhuis, zoals huisartsen, specialisten ouderengeneeskunde en jeugdartsen. Dat voorziet de SBOH, de grootste werkgever van artsen in opleiding tot specialist (aios) en financier van 12 medische vervolgoopleidingen. De huidige instroom bij diverse medische vervolgoopleidingen voor artsenberoepen buiten het ziekenhuis blijft fors achter bij het aantal opleidingsplaatsen dat VWS nodig vindt en beschikbaar heeft gesteld. De SBOH verwacht dat deze trend zich de komende jaren doorzet als er nu geen actie wordt ondernomen. Het tekort is des te alarmerender omdat in Nederland een verschuiving plaatsvindt van het verlenen van zorg in het ziekenhuis, naar *buiten* het ziekenhuis zoals staat aangegeven in het concept integraal zorgakkoord (IZA). De verwachting is dat de werkdruk en wachttijden voor zorg buiten het ziekenhuis nog verder toenemen.

Oorzaken oplopend tekort

Belangrijke oorzaak voor het tekort is volgens de SBOH dat er te weinig aandacht is voor de artsenberoepen buiten het ziekenhuis tijdens de opleiding geneeskunde en bij de afgestudeerden geneeskunde (basisartsen) die nog een vervolgoopleiding moeten gaan kiezen. Wat ook speelt is dat de opleiding en de uitoefening van het artsenvak in de praktijk onvoldoende aansluiten op de huidige tijdsgeest, zoals het belang van een gezonde werk-privé balans.

Tijd voor een gezamenlijke aanpak, stelt de voorzitter van de Raad van Bestuur van de SBOH Kees Esser: “We moeten het samen doen. Als werkgever van artsen in opleiding tot specialist (aios) kunnen wij zaken signaleren en verandering faciliteren. We hebben oog voor de belangen van aios bijvoorbeeld als het gaat om passende arbeidsvoorwaarden voor aios zoals de mogelijkheid om de opleiding in deeltijd te volgen. De opleidingsinstituten en beroepsorganisaties gaan over de inhoud van de opleiding en het vak. Daarom kiezen we voor een gezamenlijke aanpak samen met partijen in de zorg, waaronder met de KNMG”.

Symbolisch startsein gezamenlijke aanpak

Vandaag verschijnt in opdracht van de SBOH een publicatie waarin diverse trends, ontwikkelingen, scenario's en adviezen over leren en werken in de zorg in 2032 uiteen zijn gezet. Deze zijn tot stand gekomen in samenspraak met diverse partijen in en om de zorg onder begeleiding van De Argumentenfabriek. Het eerste exemplaar van de publicatie wordt

vandaag door de SBOH overhandigd aan de voorzitter van de KNMG en vormt het symbolische startsein van de samenwerking om het tekort aan artsen buiten het ziekenhuis aan te pakken.

“René Héman, voorzitter KNMG: “De KNMG onderschrijft volledig het belang van voldoende instroom bij de opleidingen voor artsenberoepen buiten het ziekenhuis. Het vak nog beter laten aansluiten op wat van artsen wordt gevraagd nu en morgen is een belangrijk onderdeel van de oplossing. Wij werken daar samen met onze federatiepartners aan. Het vak aantrekkelijk maken en houden om daarmee voldoende toestroom van jonge artsen te waarborgen is cruciaal. Hiermee borgen we de kwaliteit van zorg waar wij als artsen voor staan. Ook gaan we met de SBOH en de opleidingen aan de slag om de opleidingen voor het artsenberoep buiten het ziekenhuis, en deze artsenberoepen zelf, steviger op de kaart te zetten bij studenten geneeskunde en basisartsen”.

Bouwstenen voor de gezamenlijke aanpak

- De SBOH en de KNMG zijn in gesprek met VWS om direct in contact te kunnen komen met basisartsen om hen beter te informeren over de mogelijke vervolgopleidingen en de keuzes die ze hebben. Nu is deze groep nauwelijks te bereiken. Het is erg belangrijk meer te weten te komen over deze groep en over de beweegredenen waarom ze niet instromen op vervolgopleidingen buiten het ziekenhuis.
- Daarnaast willen de SBOH en de KNMG met de NFU in gesprek over hoe studenten geneeskunde zich tijdens hun studie beter kunnen oriënteren op de artsenberoepen buiten het ziekenhuis zoals onder andere via co-schappen, beroepentesten, carrièrebeurzen en via recruiters van de opleidingen.
- Opleidingsinstituten worden door de SBOH ondersteund met samenwerking en subsidie voor promotie-activiteiten en maatregelen om de vervolgopleidingen buiten het ziekenhuis aantrekkelijk te maken en beter op de kaart te zetten. Zo is in samenwerking tussen de SBOH, Actiz en SOON de stimuleringsregeling tot stand gekomen om geneeskundig specialisten te ondersteunen de switch te maken naar het vak specialist ouderengeneeskunde.
- De SBOH vraagt aan de KNMG om samen met de federatiepartners te kijken naar hoe de opleiding en het artsenvak meer toekomstbestendig kunnen worden gemaakt. Zaken die volgens de SBOH aandacht nodig hebben zijn in ieder geval: het werkklimaat, de werktijden en een goede werk-privé balans.

Over de SBOH

De SBOH, een onafhankelijke stichting opgericht in 1989, is werkgever van ruim 3200 artsen in opleiding tot specialist. Op dit moment werken 12 verschillende opleidingen met het SBOH-model; de opleiding tot huisarts, specialist ouderengeneeskunde, arts verstandelijk gehandicapten, verslavingsarts, vertrouwensarts, forensisch arts, jeugdarts, arts infectieziektebestrijding, medisch milieukundige, arts Maatschappij + Gezondheid, donorarts en arts tuberculosebestrijding. Het SBOH-model houdt in dat werkgeverschap en

‘opleiderschap’ zijn losgekoppeld; de SBOH fungeert als werkgever voor aios en organiseert alles op het gebied van werknemerszaken en de opleidingsinstelling (zoals een zorginstelling, ziekenhuis of huisartspraktijk) richt zich alleen op het opleiden. Daarnaast financiert de SBOH de opleiding waar het opleidingsinstituut de regie over heeft. Het instituut waarborgt de kwaliteit van de opleiding en verzorgt de werving, selectie en plaatsing. Voor aios betekent dit een veilige en gezonde werk- en leeromgeving en een eigen cao op maat. De opleidingsinstellingen, –instellingen en opleiders zijn verzekerd van een solide financiering en kunnen de focus houden op het opleiden. In samenwerking met diverse spelers in het veld, draagt de SBOH zorg voor voldoende goed opgeleide zorgprofessionals voor nu en in de toekomst en levert daarmee een belangrijke bijdrage aan de kwaliteit van de Nederlandse gezondheidszorg.

Noot voor de redactie:

- [Hier downloadt](#) u de publicatie werken en leren in de zorg in 2032
- Voor alle kerncijfers per opleiding: www.jaarbeeldsboh.nl
- In de bijlage treft u:
 - Factsheet instroomcijfers opleidingen: tabellen en afbeeldingen
 - Foto overhandiging publicatie beschikbaar vanaf 14.00 uur via [de website](#) van de SBOH: Voorzitter Kees Esser van de SBOH overhandigt de publicatie ‘Leren en werken in de zorg in 2032’ aan voorzitter René Héman van artsenorganisatie KNMG. Dit is het symbolische startsein voor verdere samenwerking om het tekort aan artsen buiten het ziekenhuis tegen te gaan.
- Voor meer informatie neemt u contact op met: Hilke van Bergen (communicatie SBOH)
Mobiel: 06 – 144 798 78 / SBOH: 030 – 227 27 00
Email: h.vanbergen@sboh.nl